

5 gr. SŁOWO 5 gr. CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. Redakcja czynna cały dzień. REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ŻŁ. 1.50.

Rok II.

Sroda 23-go listopada 1932 roku.

Nr. 269.

Fałszywe współczucie.

W opozycyjnej prasie codziennej pojawiły się już alarmujące notatki i artykuły na temat wzrastającego bezrobocia. Nikt, oczywiście, nie zamierza notować, że bezrobocie wzrasta, i cyfry, na których się opierają alarmy prasy opozycyjnej są to właśnie cyfry urzędowe. Ale wzrost bezrobocia w obecnej porze roku jest zjawiskiem stałym, i dla nikogo nie mógł być niespodzianką. Kończą się roboty budowlane, ustały roboty sezonowe przy sprzęcie okopowych, zamierają roboty ziemne. Nic dziwnego tedy, że ilość bezrobotnych wzrasta. Zjawisko to powtarza się co roku, znane ono było i przed wojną, gdy słowo „kryzys” było niemal nieznanym. W czasie największego rozwoju ruchu budowlanego murarze, cieśle i pewna część stolarzy zostawali na zimę bez roboty. Niektórzy z nich imali się innego fachu np. szewstwa, inni żyli z oszczędności minionego sezonu, jeszcze inni cierpieli nędzę lub żyli z zarobków przy-padkowych.

W państwach najlepiej nawet zorganizowanych i najbogatszych bezrobocie było i jest zjawiskiem poniekąd stałym: zawsze pewna ilość robotników, przechodząc od jednych zajęć ku innym, przez pewien czas pozostają bez pracy. Na tem właśnie oparte są wszelkie systemy ubezpieczeń od bezrobocia, przyjęte na kontynencie Europy i w Anglii.

W czasach obecnych bezrobocie przyjęło rozmiary dotychczas niebywałe, i jakkolwiek w Polsce liczba bezrobotnych jest mniejsza aniżeli w innych krajach, to jednak nikt nie twierdzi, że bezrobocie u nas obecnie jest zjawiskiem normalnym, i liczba jego nie powinna nas napętniać troską.

Czynnik kierownicze w Państwie, przewidując wzrost bezrobocia w sezonie późnojesiennym i zimowym, który trwać będzie aż do końca marca, zawnazą pomyślały o zmobilizowaniu sił do walki z tem złem i przygotowaniu środków ku jego łagodzeniu. Jeszcze latem wydane zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, wprowadzające opłaty przymusowe na rzecz bezrobotnych. Przed paru tygodniami rozpoczął swą działalność Naczelny Komitet Funduszu Bezrobocia, którego zadaniem jest zmobilizować siły społeczne i pobudzić ofiarną publiczną do gromadzenia ofiar dobrowolnych w celu łagodzenia skutków bezrobocia.

Cóż uczyniła opozycja?

Milczała, gdy wiosną i latem źródła urzędowe publikowały cyfry, wskazujące zmniejszanie się bezrobocia. Organy prasy opozycyjnej poprostu nie podawały tych cyfr do wiadomości publicznej. Obecnie przypomniały one sobie o danych urzędowych bezrobocia, gdy wskutek przyczyn naturalnych wskazują one wzrost bezrobocia. Zjawisko to daje powód do alarmistycznych artykułów, dyktowanych rzekomo współczuciem sfer opozycyjnych dla bezrobotnych.

Ale te same organy prasy, alarmu-

Hitler żąda teki kanclerza.

BERLIN. Hitler przyjęty został poraz drugi na audjencji przez Hindenburga. Rozmowa trwała wszystkie kwadrans. Przed pałacem prezydenta wychodzącemu Hitlerowi zgromadziły się tłumy.

Hitler oświadczył Hindenburgowi,

że jego stronnictwo może współpracować tylko z takim rządem, na czele którego stanie on sam, Hitler. Hindenburg zapytał wówczas, czy i na jakich warunkach rząd jego potrafi zjednoczyć dokoła siebie większość parlamentarną. Hitler obiecał przysłać odpowiedź na piśmie.

Zakłady Scheiblera i Grohmana unieruchomione.

ŁÓDŹ. W sobotę dobiegł końca termin wypowiedzenia pracy w zakładach przemysłu włókienniczego Scheiblera i Grohmana w Łodzi. Umowa pracy nie została przedłużona i wczoraj zakłady zostały unieruchomione. Ostatnio fabryki zatrudniały 6,050 ro-

botników, z których zatrzymano około 700 osób do wykończenia pewnych robót. Z pozostałych około 1,000 osób nie posiada uprawnień do pobierania zapomóg z Funduszu Bezrobocia, natomiast około 4 300 robotników będzie zapomogi te pobierał.

Ziemia drży w posadach.

AMSTERDAM. W południowej Holandji zanotowano późnym wieczorem silne wstrząsy ziemi. Wstrząsy powtórzyły się jeszcze dwukrotnie w nocy. W mieście den Dunge zarysowały się mury kościoła. W mieście den Bosch wśród ludności wybuchła szalona panika, zarysowały się mury kilku kamienic. Wstrząsy odczuły również w Amsterdamie, Hadze i Utrechcie.

BERLIN. W tym samym czasie, kiedy odczuły wstrząsy podziemne w Holandji, mieszkańcy Nadrenji i Westfalji obudzeni zostali w nocy silnymi wstrząsami i hukami podziemnym. W mieszkaniach porzuciły się rozmaite przedmioty. W Düsseldorfie pękły w kilku miejscach rury gazowe, wskutek czego zgasio światło gazowe w całym mieście, a wśród ludności wybuchła panika.

Walka o Mandzurję na forum Ligi Narodów.

GENEWA. Rada Ligi Narodów wznowiła sesję przy udziale: Polski, Wielkiej Brytanji, Niemiec, Czechosłowacji, Norwegii.

Chiny i Japonia posiadają specjalnych delegatów.

Na wstępie de Valera udzielił głosu przedstawicielowi Japonji.

Delegat japoński oświadczył, że nie może podzielić optymistycznych poglądów komisji co do przyszłości Chin.

Omawiając kwestję bojkotu antyjapońskiego, wyraził opinię, że Liga Narodów powinna postawić bojkot poza prawem.

Delegat wyjaśnił następnie dlaczego Japonia nie wniosła sprawy Mandzurji do Ligi Narodów.

Powody były następujące:

1) Uczucia narodowe Japonji nie dopuściłyby interwencji obcej w Mandzurji.

2) Ze względu na powolność procedury Ligi obywateli japońscy w razie odwołania się Japonji do Ligi Narodów znaleźliby się w niebezpieczeństwie.

3) Mentalność japońska jest odmienna od zachodniej. Na zachodzie

zaczyna się dyskutować na długo zanim się sytuacja zaostrzy, podczas gdy japończyk długo czeka w nadziei pomyślnego załatwienia.

4) Kiedy nastąpiło niespodziewane zerwanie, wydarzenia potoczyły się normalnym torem.

Następnie oświadczył, że rząd japoński nie wspomagał ruchu niepodległościowego w Mandzurji.

Nowy rząd w Mandzurji osiągnął już poważne rezultaty, np. moneta papierowa osiągnęła kurs wyższy od srebrnej, co jest dowodem wzrostu zaufania i stabilizacji stosunków.

GENEWA. W odpowiedzi na deklarację del. Matsuki zabrał głos delegat chiński Wellington-Koo, który stwierdził że w Chinach obecnie odbywa się proces likwidacji feudalizmu, który trwał 4000 lat. Modernizacja i zjednoczenie Chin czyni szybkie postępy. Ekspansja japońska staje temu na przeszkodzie. Chiny zmuszone są wobec tego uciec się do samoobrony. Jednym z tych środków samoobrony jest bojkot japoński. Delegat stwierdza, iż raport Lyttona w ogólnym zarysie uwzględnia postulaty Chin.

Rzekome współczucie dla bezrobotnych ze strony opozycji jest tedy ordynarną demagogią, wyszukującą wszelkich pozorów i pretekstów do oskarżania Rządu i rzucania mu kamieni pod nogi.

Nikogo jednak ta fałszywa gra nie łudzi, najmniej chyba — samych bezrobotnych.

Asper.

Górnicy protestują przeciw redukcjom na Górnym Śląsku.

KATOWICE. W całym szeregu miejscowości przemysłowych na G. Śląsku odbyły się zebrania, zwołane przez związek zawodowych górników Z. Z. oraz wiecie robotnicze. Omawiano ostatnie pociągnięcia przemysłowców węglowych na G. Śląsku, zmierzające do nowych masowych redukcji, względnie do unieruchomienia niektórych kopalni.

Uchwalono ostre protesty przeciwko temu postępowaniu. Przemysłowcy obecnie obniżają samowolnie zarobki w ten sposób, że przegrupowują robotników z wyższych do niższych kategorii. Sytuacja robotników staje się wprost tragiczna. Uchwalono zapelować do władz, aby położyły kres tym nowym redukcjom w przemyśle.

Jednodniowy strajk demonstracyjny w Łodzi.

ŁÓDŹ. W związku z obecną sytuacją w przemyśle i sytuacją na rynku pracy odbyło się w Łodzi ogólne zebranie delegatów fabrycznych Związku Związków Zawodowych, na którym uchwalono proklamować na 23 bm. t. j. w środę jednodniowy powszechny strajk protestacyjny w przemyśle włókienniczym pod hasłem zawarcia umowy zbiorowej. protestu przeciw bezpłatnym kuchniom dla bezrobotnych, uważającym za jałmużnę oraz przyjęciu 4 dni, a nie jak dotychczas 6 dni jako, tygodnia pracy dla uprawnienia do otrzymania zasiłku.

Szpiega z „Katowitzer Ztg.” poszukują listy gończe.

KATOWICE. Sędzia śledczy przy sądzie okr. w Katowicach rozpiął listy gończe za b. odpowiedzialnym redaktorem „Katowitzer Ztg.” Hubertem Schreimem, który przed 10 dniami zbiegł z Polskiego Śląska do Niemiec. Miał on dochodzenia o zbrodnicze szpiegostwo. Zbiegł on do Berlina, gdzie zaopiekował się nim syndyk zagranicznej prasy niemieckiej, Kramer Mündenburg.

Wybuch cysterny z gazem trującym

KRÓLEWIEC. — W Tylży wybuchła cysterna z gazem trującym. Wedle oficjalnego komunikatu, był to transport chloru płynnego, wysłanego przez tyłżycką fabrykę celulozy. Ofiarą wypadku padły 23 osoby, które zostały przewiezione do szpitala. Stan ich budzi poważne obawy.

Autobus roztrzaskany przez pociąg.

RZYM. — Pod Rzymem wydarzyła się straszna katastrofa samochodowa. 52 młodych faszystów wracało autobusem z wycieczki do miasta. Na skrzyżowaniu szosy i toru kolejowego wypadł z zakrętu pociąg pośpieszny Rzym — Medjolan, który roztrzaskał autobus.

Jest 11 zabitych. Pozostali odnieśli mniej lub więcej ciężkie obrażenia. Katastrofa wydarzyła się podczas ulewnej deszczu, wskutek którego szofer stracił orientację.

Ó pawilon polski w Chicago.

CHICAGO. Wobec wycofania się kupiectwa polskiego od zamiaru wybudowania pawilonu polskiego na przyszłoroczną wystawę międzynarodową, wśród rdzennych Amerykanów powstał projekt wybudowania pawilonu polskiego własnym kosztem.

Aresztowanie pracownika fabryki prochu.

RADOM. Z nakazu władz prokuratorskich aresztowany został pracownik państwowej fabryki prochu w Zagożdżonie, woj. kieleckiego, Antojczak. Został on przewieziony do więzienia w Radomiu.

Szczegóły sprawy, ze względu na toczące się dochodzenie strzymane są w tajemnicy.

Wojna święta przeciw Sowietaom.

RYGA. — W Turkiestanie sowieckim w pobliżu miejscowości Sarsarjak operuje silny oddział basmaczów pod dowództwem znanego w Azji środkowej partyzanta, Abdul-Beka, uważanego za następcę znanego wodza powstańców turkiestańskich Ibragim-Beka, straconego przez wojska sowieckie w roku ubiegłym w Tadżykistanie.

Drugi oddział basmaczów operuje w pobliżu miejscowości Kungurt, dokonyując napadów na sowieckie kolektory rolne i niszcząc plantacje bawełny.

Na czele tego oddziału stoi Chandar Bek, który ogłosił do ludności manifest, nawołujący wszystkich prawowiernych wyznawców Mahometa do wojny świętej przeciwko Sowietaom.

Prezent Hoovera dla Roosevelta.

LONDYN. Rząd St. Zjednoczonych pod przewodnictwem prezydenta Hoovera, rozważał wielki plan oszczędności, który ma doprowadzić do zrównowazenia budżetu na rok 1933-34. Oszczędności wynoszą około 1 miljarda dolarów. Rząd Hoovera, oddając władzę Rooseveltowi, zamierza jednocześnie przekazać nowemu rządowi zrównoważony budżet. Oszczędności dotyczą głównie robót inwestycyjnych oraz wydatków na administrację.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „Nowości”
Dziś i dni następnych.
Sensacja! Dziki Step!
CARMENCITA
oraz
NOC W RAJU
W roli głównej: Najrozkoszniejsza z rozkosznych **Anny Ondra**.
Szczegóły w afiszach.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON” II-ga ALEJA 27

Największa rewelacja produkcji filmowej!

Najwspanialszy film świata, o którym prasa wszechświatowa wyrzekła jednogłośnie, że takiego filmu jeszcze nie było
Sterowiec L. A. 3.
Potężny dramat nadludzkiego bohaterstwa i wielkiej miłości w reżyserji **F. Capra** twórcy „Łodzi podwodnej”.

W rol. głów.: bohaterki **Jack Holt**, porywający **R. Graves**, uroczą **Fay Wray**

NAD PROGRAM: Aktualności dźwiękowe Paramountu Przegład wydawniczy na całym świecie z objaśn. w języku polskim. **Ceny miejsc niższe.**

Demonstracje a nie zamach na Herriota

PARYŻ. — Dochodzenia w sprawie zamachu dynamitowego na pociąg, którym jechał premier Herriot w niedzielę z Paryża do Nantes ustaliło, że nie chodziło tu o zamach na życie premiera, lecz raczej o manifestację autonomistów bretońskich przeciwko Francji i jej premierowi. W nieznaczonej odległości od miejsca wybuchu ustawione bowiem były przez zamachowców na torze dwie czerwone latarnie, które musiały skłonić maszynistę do zatrzymania pociągu.

Wielkie wrażenie w kołach politycznych wywołała deklaracja premiera Herriota, który stwierdził, iż zamach wczorajszy był zorganizowany przez czynniki, pozostające w łączności z Niemcami.

Generał hiszpański i 300 żołnierzy od 12 lat w niewoli.

MARSYLJA. Madrycki dziennik „Imparcial” podaje sensacyjną wiadomość, że według uzyskanych z zupełnie pewnego źródła wiadomości, hiszpański generał, Silvestre oraz około trzystu oficerów i szeregowych, którzy zaginęli w czasie wojny riffeńskiej w 1921 roku, pozostaje w niewoli u jednego ze szczerpów maurytańskich, koczujących obecnie na terytorjum hiszpańskiej kolonii Rio de Oro. Dziennik wzywa rząd do interwencji celem uwolnienia jeńców.

Deportowani rewolucjonści.

PORTO ALEGRE. Okręt „Pedro I” wypłynął z pierwszym transportem wygnańców, deportowanych z granicę za udział bezpośredni w rewolucji w San Paulo.

Pierwszy transport składa się z 7-u generałów, 4 pułkowników, 4 podpułkowników, 4 majorów, 9 kapitanów, 9 poruczników i kilkunastu podporuczników i sierżantów. Poza to tymże transportem deportowano 1 majora i 1 kapitana policji paulistańskiej oraz 37 osób cywilnych, przeważnie wpływowych polityków.

Dyplomata i urodziwa blondynka.

W kołach towarzyskich i dyplomatycznych Warszawy wielką sensację wywołała ostatnio przygoda, która zakończyła się dość przykrem doświadczeniem dla bohatera, a jednocześnie nowym sukcesem naszej policji. Oto jeden z dyplomatów państw egzotycznych, bawiąc przejazdem w stolicy, był tak zachwycony tem miastem, że każdy wieczór spędzał na wesołej zabawie w którymś z wytwornych lokali. Zabawa była o tyle weselsza, że towarzyszyła dyplomacie bardzo przystojna blondynka, która dokładała wszelkich starań, aby egzotyczny gość się nie nudził.

Nie dziwnego, że dyplomata był szczerze zachwycony Warszawą i jej lokalami rozrywkowymi — ale zachwyty ten zmienił się w przykre rozczarowanie, kiedy pewnej nocy zauważył brak w portfelu 8000 franków szwajcarskich.

Początkowo podejrzewał o kradzież zwykłego kieszonkowca — ponieważ jednak razem z pieniędzmi znikła również przedziwnej urody blondynka, dyplomata doszedł po nitce do kłębka do wniosku, że „coś nie jest w porządku” — i aczkolwiek niechętnie, zawiadomił o wszystkim policję.

Policja odnalazła chciwą na pieniądze, panią z nią znalazły się pieniądze, przechowane w całości w jej panińskim pokoiku.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Do Genewy przybyli min. Beck, wicemin. Szembek, min. Raczynski i radca Gwiazdowski.

— W kopalniach węgla w prowincji Asturja (Hiszpanji) zastrajkowało 30 tys. górników.

— Znany lotnik szwajcarski, Walter Mittelholzer, wystartował do lotu okrężnego Zurych — Tunis — Fez — Teheran — Barcelona — Marsylja — Zurych. Towarzyszy mu 8 pasażerów.

— Minister rolnictwa i reform rolnych rozwiązał radę izby rolniczej warszawskiej, mianując jednocześnie

jej komisarzem inż. Janusza Rudnickiego.

— Ludność belgijska zalega obecnie w płaceniu podatków na sumę 1 pół miljarda franków. Ministerstwo finansów przedłożyło projekt zwalczania tych zaległości.

— Komuniści usiłowali urządzić pochody głodowe w różnych miejscowościach górnej Austrii do Linzu, policja i żandarmerja rozproszyły jednak demonstrantów, aresztując 87 osób.

— W Sowieciech znowu pojawiły się bezdomne dzieci. Do walki z nową falą bezdomnych zmobilizowano w Moskwie 500 studentów pedagogów i 3.000 ochotników.

KRONIKA

KALENDARZYK

Środa 23 listopada. Klemensa M. i Felicjaty.

Wschód słońca: o g. 7.09 Zachód 15.36

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: St. Rynek, Siedmiu Kamienic.

W nocy z środy na czwartek: I Aleja, Wieluńska.

Zniżki dla wycieczek szkolnych przedłużone na 6 miesięcy. Ministerstwo Komunikacji przyznało swego czasu wycieczkom szkolnym, złożonym z 10 osób, zniżkę w wysokości 75 procent przy przejazdach w obie strony.

Obecnie Min. Komunikacji przedłużyło ważność tych zniżek na dalsze 6 miesięcy, od 1 listopada br. począwszy.

Ze zniżek tych korzystać mogą grupowo wycieczki szkolne, udające się w podróż w celach turystycznych, krajoznawczych i naukowych.

Bank Polski przyjmować będzie weksle z terminem 3-miesięcznym. Jak się dowiadujemy, dyrekcja Banku Polskiego oddział w Łodzi od dnia dzisiejszego przyjmować będzie do dyskonta weksle z terminem 3-miesięcznym.

Wiadomość ta została przyjęta przez sfery przemysłowo-handlowe z zadowoleniem. Dotychczas bowiem Bank Polski dyskontował weksle jedynie z terminem 70-dniowym, co dla przemysłu i handlu było rzeczą uciążliwą.

Kino „MUZA” II Aleja 43
Dziś i dni następnych.
Dwa potężne arcydzieła p. t.
Gwiazdzista Eskadra
W roli głów. **B. Orwid i J. Kobusz.**
Oraz II program
U progu szczęścia

KSAWERY DE MONTEPIN.

189

Panna do towarzystwa.

POWIEŚĆ.

Nastawać byłoby niezręcznością.

— Nie masz słuszności — rzekła baronowa — jednakże niech się tak stanie, jak sobie życzysz... Ale przynajmniej napijesz się mleka.

— Nie, pić nie chcę, proszę cię pani, nic mi nie dawaj.

Niepokój powstał w umyśle pani de Garennes i zapytała siebie:

— Czyżby ona powzięła jakieś podejrzenie?

Poczem po chwili namysłu odpowiedziała sobie.

— Nie, to niepodobna. Nie domyśla się niczego, a dowodem tego jest, że przed chwilą pić nie odmówiła. Jest to zapewne kaprys chorej, a nic innego.

Gabryela wstała z krzesła z wysileniem.

Baronowa zbliżyła się do niej z pośpiechem i rzekła:

— Oprzeż się na mojem ramieniu, najdroższa.

— O! niepotrzeba, mogę iść sama. Dziękuję pani po tysiąc razy, prawdziwie czuję się zawstydzona, widząc panią, otaczającą mnie ciągle takimi staraniami. Jakimże sposobem zdołam się wywdzięczyć za tyle troskliwości?

— Pozwalając mi dalej spełniać rolę siostry miłosierdzia. No, choć moje dziecko.

Biorąc wtedy pod rękę Gabryelę, pomimo jej oporu wyszła z salonu i wolnym krokiem udała się w stronę pawilonu.

Młoda dziewczyna ze drżeniem myślała;

— Jeżeli długo przy mnie zostanie nie będę mogła wyjść na spotkanie Raula.

Rozdrażnienie nerwowe, będące rezultatem tej obawy, wywołało gwałtowne bicie serca, lecz chociaż prawie mdlejąca, Gabryela nie skarżyła się.

Pani de Garennes pomogła jej rozebrać się, położyła ją i tak jak poprzedniej nocy usiadła przy łóżku.

— Przeczytam ci „Nouvelles Diverses” i feljton, moja droga — rzekła.

Poczem rozkładając dziennik, który wyjęła z kieszeni sukni, czytała głośno zaczęła.

Gabryela nie słuchała i literalnie była jak na torturach.

Głos baronowej odbijał się o jej uszy jakby jakieś monotonne i denerwujące mruczenie, wśród którego nie odróżniała ani jednego słowa.

Bezustannie patrzyła na zegar, którego wskazówki coraz bardziej zbliżały się do godziny naznaczonej na schadzke.

Wzruszenie biednej dziewczyny zwiększało się z każdą chwilą.

Trucicielka, czytając, nie traciła z

oczu jej spojrzenia i powtarzała sobie:

— Nie omyliłam się, chwila nadchodzi.

Nagle, młoda dziewczyna, nie mogąc już dłużej wytrzymać, zawołała:

— Ależ pani się męczy i to dla mnie! Wstyd mi prawdziwie, przestań pani czytać, proszę.

Pani de Garennes uśmiechnęła się, odpowiadając:

— Wcale mnie to nie męczy, moja droga, „Nouvelles diverses” są dziś bardzo interesujące. Posłuchaj tylko.

I znowu czytała rozpoczęła:

„Nogent-sur-Marne. — Wczorajszej nocy złoceńcy wdarli się przez mur do własności pana Ginesty bankiera... Widocznym ich zamiarem było zrabowanie willi bankiera, która od dni kilku była wcale niezamieszкана. Interwencja ogrodnika i dwóch ogromnych brytanów przeszkodziła wykonaniu zbrodniczego zamiaru. Złoceńcy uciekli, pozostawiając w parku żelazne szczytce i pęk wytrychów. Władze sądowe zajmują się wysiedzeniem sprawców tego zamachu”.

Tym razem Gabryela słuchała, czuła śmiertelne zimno, mrozącą krew w jej żyłach.

Oczy jej znowu z niepokojem zwróciły się na zegar.

Wskazówki wskazywały jedenastą.

Pani de Garennes cieszyła się w duszy, widząc wzruszenie swej panny do towarzystwa.

— Przeraza mnie to prawdziwie, że okolice Paryża są tak teraz niepewne — rzekła. — Nie dawniej jak przedwczorajszej nocy tutaj, w Bry-sur-Marne, byliśmy w niebezpieczeństwie.

Mówiąc te słowa, baronowa patrzyła Gabryeli prosto w oczy.

— W niebezpieczeństwie — powtórzyła ta ostatnia drżącymi ustami.

— Tak jest, moja mała.

— Jakim sposobem?

— Tak samo, jak do bankiera w Nogent, jakiś złoceńca dostał się przez mur do mego parku.

— Czyż to podobna, pani? — wyjąknęto młode dziewczę, której ciało drżało pod kołdrą.

— Najzupełniejsza prawda!.. Wczoraj rano znaleźliśmy na murze i w krzakach wyraźne ślady przejścia tego nędznika. Zyczeż tu mi miłosierdzie, aby nie próbował przejść tu po raz drugi, bo jeśli powróci, będzie dobrze przyjęty. Środki są przedsięwzięte.

Gabryela traciła oddech, serce jej biło tak, że o mało nie rozerwało piersi.

— I jakież to środki? — zapytała zaledwie dosłyszonym głosem.

— Mój Boże, najprostsze w świecie!.. Od wczoraj wieczór Hieronim stoi na straży w parku, w pobliżu miejsca, przez które ten bandyta raz już wdarł się do parku.

(C. d. n.)

Z działalności Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Działalność Ligi Morskiej i Kolonjalnej szła w okresie 1. XI 1931 — 1. IV. 1932 r. w dwóch kierunkach. Przez zarząd główny z gen. Odlicz-Dreszerem jako prezesem na czele, w kierunku organizacyjno-propagandowym, oraz w kierunku programowym.

Co do pierwszego działu pracy, rozszerzono zasięg instytucji zarówno w kraju jak i zagranicą, organizując — prócz okręgów jako władz II instancji Ligi — 50 nowych oddziałów oraz 150 kół szkolnych. Ilość oddziałów nieczynnych spadła z 49 do 24. Zagranicą powstał szereg kół przyjaciół Ligi i tak: w Caen (Francja), Morawskiej Ostrawie, Karwinie, Orłowej, Jablonkowie (Czechosłowacja), w Wiedniu, Berlinie, Bronx, Chicago, Maspeth, Seranton, Filadelfji (Stany Zjednoczone). W brazylijskim stanie Parana akcję organizacyjną Ligi prowadzi stowarzyszenie akademickie w Kurytybie „Sarmacja”.

Rzecz jasna, piękne te rezultaty kosztowały dużo natężenia sił to też członkowie zarządu stale byli (i są) w rozjazdach, że wymienimy tylko podróż prezesa, gen. Dreszera do Ameryki Półn. — podróż, która niesłychanie entuzjazm wzbudziła wśród Polonii amerykańskiej, wyjazdy sekretarza, kpt. Cybulskiego do Czechosłowacji oraz poszczególnych członków zarządu wewnątrz kraju do Gdańska, Lwowa, Krakowa, Lublina, Sosnowca, Katowic, Poznania, Wilna, Jarosławia, Rzeszowa, Płocka, Suwałk, Brześcia; całego szeregu miast i osiedli mniejszych, planowy objazd Polesia, poczynając od Brześcia przez Prużanę, Luniniec, Pińsk, Drohiczyn, Ossowce po Kobryń.

Prócz akcji żywym słowem, która wyraziła się dużą ilością 176 odczytów w Warszawie i na prowincji, nie zaniedbywano wszelkich innych środków propagandy. Najlepiej ilustrują to cyfry: W okresie sprawozdawczym wysłano 20,000 wydawnictw placówkom zagranicznym, wydano 9 broszur propagandowych, omawiających sprawę polskiego morza i kolonij tudzież marynarki wojennej. Specjalnie ostatnim zagadnieniem poświęciła odpowiednia sekcja zarządu głównego dużo pracy, propagując nasze potrzeby obrony na morzu: w 207 artykułach i wzmiankach w prasie krajowej i zagranicznej, w 397 ogłoszeniach, na 6 milionach szt. opakowań Polskiego Monopoliu Tytoniowego, w 73,400 pocztówkach i różnych wydawnictwach, w 18 tysiącach sześciu broszur propagandowych, zapomocą 73 odczytów zwykłych, przez radio i różnych konferencji, zapomocą 102 pokazów filmowych.

Dużo dobrej propagandy zrobiły również wycieczki do Gdyni, organizowane przez L. M. i K., których to wycieczek w okresie sprawozdawczym (nie licząc wycieczek prowincjonalnych oddziałów Ligi) odbyło się pięć z 500 uczestnikami. Odbyły się również 3 wycieczki na wystawę kolonialną w Paryżu z uczestnictwem również 500 osób. Pięknym czynnem była wycieczka nad polskie morze 80 dzieci z Polesia przez Kraków, Poznań i Warszawę — dzieci serdecznie witanych przez te miasta i oddział gdyniński.

Wreszcie 2, deficytowe wprawdzie, lecz niezmiernie doniosłe propagandowo imprezy, to „Wystawy Morskie” w Warszawie i Katowicach, zwiedzone przez 150,000 osób, zamykają szkicowe i pobieżne zestawienie działalności propagandowo-organizacyjnej zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej w tym okresie.

Bilans to pracy duży i skutek szczerego, a wydatnego wysiłku garści entuzjastów zgrupowanych w Lidze. Z wysiłkiem propagandowym szła w parze sumienność i prawidłowość w pracach biur centrali, potwierdzona przez urzędowe sprawozdanie Najwyższej Izby Kontroli Państwa, po prze-

prowadzonej — na życzenie prezydium zarządu głównego — kontroli gospodarki finansowej i administracyjnej Ligi.

Tyle o pierwszym kierunku prac Ligi. O jej działalności programowej w omawianym okresie — w notatce następnej.

Zaś na zakończenie prośba do tych, którzy zadadzą sobie trudu, aby słowa te przeczytać i nieco się w nie wmyśleć: Jesteśmy w stadium, gdzie tworzy się nowa Polska. W porządnej budowie państwowej, przy polskiej rozroczności i nawet już obecnej ilości ludności rozpychającej terytorjalne ramy naszego kraju, nie można zostawić na boku pracy na odcinku morskim i zamorskim. Dzisiejsze cyfry

Z POWIRTU CZĘSTOCHOWSKIEGO.

Z KŁOBUCKA.

Obchód 11 listopada.

Z inicjatywy komitetu B. B. W. R. Zw. P. Ob. Kobiet, nauczycielstwa i ludzi, rozumiejących doniosłość 11 listopada, powstał szerszy komitet uczczenia tego dnia na czele z p. Stefanem Olszyńskim. W dniu święta organizacje miejscowe wyruszyły na nabożeństwo do kościoła paraf., ażeby złożyć dzięki Bogu za odzyskanie Niepodległości, a po nabożeństwie przemarszerowały przez miasto, oddając przed wmurowaną tablicą hołd poległym „Kłobuczakom”.

W przemarszu brały udział następujące organizacje: Straż pożarna, Zw. Strzelecki, „Sokół”, Harcerz, Harcerki, szkoła dla leśniczych i policja. Wieczorem odbyła się akademja w sali straży pożarnej, otwarta w imieniu komitetu przez nauczyciela, p. Stanisława Kumorka. Wniosło przemówienie wygłosił p. prof. Słowikowski, a harcerze miejscowi odegrali jednoaktówkę p. t. „Wiesław”.

Poza wymienionymi organizacjami, które brały udział w święcie istnieje w Kłobucku Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej. Sama młodzież ubrana w czapki organizacyjne stała grupkami, przyglądając się przemarszowi, lecz nie wzięła w nim udziału. Zapytała należy, kto prowadzi tą młodzież, kto stoi na czele, kto nie zachęcił, lub zabronił wzięcia im udziału w Święcie Narodowym. Nazwa tego Stowarzyszenia winna być „Stowarzyszenie Młodzieży Niepodległej”, gdyż w dniu, który cała Polska uznaje za wielkie święto, jedna tylko organizacja, mianująca się polską, jawnie go bojkotuje.

Na fundusz dożywiania młodzieży szkolnej.

Zw. Pr. Ob. Kobiet, który na terenie Kłobucka jest bardzo czynną i ruchliwą organizacją, urządził w ubiegłą niedzielę „Herbatkę”, ażeby zebrać fundusze na dożywianie działwy szkolnej. Piękny i wzniosły cel, jaki przyświeca związkowi, stanowi nie małą troskę, bo trudno zebrać fundusze, kiedy na zaproszenie reaguje bardzo mały procent ludzi. Nie zraża to jednak związek, który z większą jeszcze energią zabiera się do pracy, aby, tak jak zeszłego roku, przez kilka miesięcy dożywiać ponad sto dzieci szkolnych. Wszystkim paniom i panom, którzy przyczynili się do zebrania skromnego funduszu, a zwłaszcza „Braci Leśnej” należy się podziękowanie.

Z KRZEPIC.

Chór śpiewaczy.

Z inicjatywy tut. oddz. Zw. Strzel. został założony chór śpiewaczy przy tymże związku, którego kierownictwo spoczywać będzie w wytrawnych rękach p. M. Pawełczyka, kierown. chóru miejscowej szkoły. Powstanie tak pozytywnej placówki należy powitać z pełnym uznaniem i zapisać na rachunek ruchliwości tut. oddz. Zw.

handlu morskiego są tak wymowne, że nie potrzebują komentarzy, lecz domagają się poświęcenia coraz większej uwagi, pracy i kosztów naszemu morzu. Co najmniej więc równomiernie z działami innymi polskiego życia sprawy te muszą być traktowane.

Ze taka jest ich niezmierna doniosłość dzisiaj i na przyszłość, niech więc każdy z obowiązku i w interesie własnym dołoży część usiłowań w kierunku pracy na morzu i dla morza. Niech nikogo nie braknie w szeregach Ligi Morskiej i Kolonjalnej. — Każdy niech je powiększy i wspiera pozostając w nich wytrwale.

Sekretariat częstochowski oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej mieści się w kancelarii Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej (Al. Wolności 17) i czynny jest codziennie w godzinach od 17.30 do 19.30.

Strzel, która jest najżywością organizacją, głównie dzięki niestrudzonej pracy swojego prezesa ob. K. SkaWińskiego. Zapisy na członków chóru przyjmuje sekretariat tut. Związku Strzeleckiego. Ski.

Pościg iście po amerykańsku.

W czwartek w godzinach wieczorowych został powiadomiony tut. posterunek P. P., że od strony Kłobucka, szosą ku Wieluniowi zdążył auto ciężarowe, którego szofer pobrał w Kłobucku 30 litr. benzyny i nie uregulując należności, uciekł z autem. Komendant tut. posterunku st. przod. Szozebanik, zarządził zatrzymanie auta, gdy będzie przejeżdżało przez Kłobucko, nakazując poster. Dziubie Władysławowi wylegitymowanie szofera. Posterunkowy, gdy zobaczył zdaleka zbliżające się auto, dał znak szoferowi, aby zatrzymał auto, co szofer uczynił. Lecz w chwili, gdy poster. Dziuba otwierał drzwi do szoferki, ruszył pełnym gazem naprzód, pozostawiając policjanta na szosie. Posterunkowy jednak wskoczył momentalnie na platformę auta. Komendant poster. powiadomiony o stanie rzeczy, autem udzielonem łaskawie przez p. mgr. Orłowskiego, udał się w pościg za uciekinierem. Okazało się, że odważny posterunkowy, pod groźbą rewolweru zmusił szofera do nawrócenia z powrotem do Krzepic na tut. poster. P. P. Po wylegitymowaniu wyszło na jaw, że auto należy do Związku Spół. Spożyw. w Krotoszynie Nr. rejestr. P. Z. 44673, nazwisko zaś szofera brzmi: Oczydłowski Józef.

Z POPOWA.

Święto Niepodległości.

Dzień Wielkiego Święta Narodu Polskiego obchodziliśmy bardzo uroczysto w Wąsoszu. O godzinie 10-ej komendant kompanji Związku Strzeleckiego ob. Aleksander Szaflik odebrał raport poczem cały pochód wyruszył do miejscowego kościoła, przy dźwiękach orkiestry Straży Pożarnej z Więckem pod kierownictwem ob. Tomasza Związka.

Po nabożeństwie pochód wyruszył na cmentarz miejscowy, na grób powstańców 1863 roku. Tutaj do tłumnie zebranej ludności w serdecznych słowach przemówili ob. Stanisław Marszycki podkreślając znaczenie Święta Narodu Polskiego, a następnie zaś przemawiał prezes Związku Strzeleckiego ob. Kazimierz Woźniak kończąc swe przemówienie okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i Wskrzesiciela Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego. Trzykrotny okrzyk „Niech żyje” odbił się echem o stare drzewa cmentarza. orkiestra odegrała „Hymn Narodowy”. Z cmentarza cały pochód udał się do miejscowej szkoły, gdzie kierowniczka szkoły ob. Helena Afanasjewna wygłosiła odczyt, a oddział miejscowego Zw. Strzel. odśpiewał „Brygadę”.

W uroczystości przyjmowały udział:

Związek Strzelecki, Straże Ogniove z Popowa, Wąsoszu i Więckem, pod dowództwem naczelnika rejonu ob. Edwarda Chładzińskiego, zarząd gm. Ewarda Chładzińskiego, zarząd gm. B.B.W.R. z prezesem ob. Józefem Szaflikiem, sekretarzem gminy na czele, szkoły z Wąsosza, Więckem i Nowej Wsi.

Z KRAJU.

Magistrat warszawski wypuszcza bonny.

Wydział finansowo-podatkowy Magistratu w Warszawie poczynił już przygotowania techniczne do wypuszczenia pierwszej serii bonów w sumie 5.000.000 zł. z ogólnej sumy 15.000.000 zł., uchwalonej przez magistrat i radę miejską.

Druk bonów potrwa kilka tygodni, poczem będą one niezwłocznie wydane posiadaczom asygnat kasy miejskiej, opatrzonych datą przed 1 listopada r. b.

Nowy ten rodzaj papierów wartościowych będzie opiewał na 50 zł., 100 zł., 250 zł., 500 zł. i 1000 zł. Każdy odcinek będzie utrzymany w innym kolorze.

Co usłyszymy dziś przez Radio?

WARSZAWA 23 listopada.

- 11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej.
- 11.50 Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotniczej.
- 11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. hejnał z Krakowa.
- 12.05 Program na dz. bież.
- 12.10 Płyty gramofonowe.
- 12.20 Urzęd. komunikat P. I. M.
- 12.40 Komunikat gospodarczy.
- 15.55 Kronika harcerska.
- 16.00 Program dla dzieci
- 16.25 Płyty gramofonowe.
- 16.40 Odczyt w jęz. ukraińskim.
- 17.00 Koncert wokalny.
- 17.40 Straty społeczne z powodu wypadków przy pracy.
- 17.55 Program na dzień następny.
- 18.00 Transmisja z Wilna.
- 18.20 Wiadomości bieżące.
- 18.25 Muzyka lekka.
- 19.00 Rozmaitości.
- 19.20 Skrzynka rolnicza pocztowa.
- 19.30 Kwadrans literacki.
- 19.45 Prasowy Dziennik Radiowy.
- 20.00 Utwory na wielonozelę i fortepian.
- 21.00 Wiadomości sportowe.
- 21.05 Dod. do Pras. Dz. Radiowego.
- 21.10 Recital fortepianowy.
- 22.00 „Na widnokręgu”.
- 22.15 Muzyka taneczna.
- 22.40 „Długowieczność ludzka”.
- 22.55 Urzęd. kom. P. I. M. i komunikat policyjny.
- 23.00 Muzyka taneczna.

KATOWICE 23 listopada

- 11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej kom. meteor. z Warszawy.
- 11.58 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Krakowa.
- 12.10 Płyty gramofonowe.
- 13.15 Komunikat gospodarczy.
- 13.20 Komunikaty z Warszawy.
- 15.50 Intermezzo muzyczne.
- 16.00 Program na dzieci z Warszawy.
- 16.25 Płyty gramofonowe.
- 17.40 Odczyt z Warszawy.
- 17.55 Program na dzień następny.
- 18.00 Transmisja z Wilna.
- 18.20 Muzyka taneczna z Warszawy.
- 19.00 „Gospodyni śląska”.
- 19.15 Rozmaitości.
- 19.25 Kom. Zw. Młodz. Polskiej.
- 19.30 Transmisja z Warszawy.
- 22.15 Program dla dzień następny.
- 22.20 Płyty gramofonowe.
- 22.40 Transmisja z Warszawy.
- 23.00 Skrzynka pocztowa w jęz. franc.

Nie wprawiajcie sobie

ani zębów, ani koron, ani mostków u partaczy dentystycznych, gdyż nie wolno im się dotykać do pacjentów (Dz. Ust. Nr. 54, poz. 476).
O wszelkich wyroczeniach uprasza się zawiadamić red. „CZYSTOŚCI”, Lekarza-Dentystę MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, I Aleja Nr. 10.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA”
wł. MARIAN ŻUKOWSKI
Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.
PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.
POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p. 547
OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

OGŁOSZENIA: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadesłano, w tekście i za tekstem 30 gr. — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobnie ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczeniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty przesłane listow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie

Redaktor odpowiedzialny: Józef Wolnicki.

Wydawca: Spółdzielnia Drukarsko-Wydawnicza „PRASA” w Częstochowie.

Druk. M. Świącki, ul. Najśw. Marij Panny Nr. 68. Tel. 80 i 7-99